

értékpapírok értékelésénél könyvelési művelettel elért vagyonszaporulatot megadóztatták. A bíróság ezt a kifogást alaptalannak találta. Az 1927. évi 400/P. M. számú H. Ö. 13. §-ának 14. pontja azokat a határokat állapítja meg, amelyekben alól a vállalat tárcájában levő értékeket társulati adó szempontjából nem értékelheti. A vállalatnak természetesen joga van ezeknél magasabb értékeket is kimutatni, azonban törvényes rendelkezés hiányában nem igényelheti azt, hogy az ilymódon elért nyereség az adóalapból levonásba hozassék. Panaszos vállalat azon az alapon igényli a megnyitó mérleggel szemben a tárcájában levő részvényeknél mutatkozó vagyonszaporulat levonását, hogy a részvények beszerzési ára a zárómérlegben feltüntetett értéknél magasabb volt, tehát a kimutatott vagyonszaporulat, illetőleg nyereség csak látszólagos és a felhívott H. Ö. 43. §-ának (2) bekezdése szerint a megnyitó mérlegben kitüntetett értéknél magasabb áron értékesített vagyontárgyaknál mutatkozó nyereséget nem szabad adó alá vonni akkor, ha a beszerzési árra való tekintettel a nyereség csak látszólagos. A panaszos igényét a bíróság jogosnak nem ismerhette el, mert a 43. §. (2) bekezdése a látszólagos nyereség figyelembevételét, illetőleg levonását abban az esetben engedi meg, amelyben az kétséget kizáróan megállapítható, akkor — amidőn a vállalat a vagyontárgyat értékesítette, amidőn az eladás folytán a végleges leszámolás meg-ejthető és nem pusztán könyvelési művelettől függ az, hogy a vállalatnak nyeresége van-e vagy sem. Nem lehet az adóalapot pusztán könyvelési művelettől függővé tenni és ezért állította fel a H. Ö. 13. §. (2) bekezdése, hogy az értékesítés által elért látszólagos nyereséget kívánja adómentesíteni, de nem addig, míg annak mérve a vállalat tetszésétől függ, hanem akkor, amidőn az értékesítés alkalmával elbírálható, hogy az értékesítés folytán elért nyereségnek mily nagy része látszólagos és mily nagy része tényleges nyereség.

A gazdasági alkalmazottak osztályba sorozásánál kizárólag az évi szerződmény (gabonajárandóság) vehető figyelembe még akkor is, ha az egyéb járandóság szintén gabonában kerül kiadásra. (Közig. Bíróság 15.810/1926. sz.) Az 1925. évi 300. számú P. M. rendelet és annak Utasítása értelmében a gazdasági alkalmazottak osztályba sorolása „kizárólag az évi szegődmény, gabonajárandóság (konvenció) alapján történik“. Világosan így rendeli ezt az idézett rendelet 36. §-ának VI pontja, illetőleg annak a (60) bekezdése, amely azt is körülírja, hogy „szegődmény (konvenció) alatt a bérlevélben kikötött gabonajárandóságot, u. m. buza, rozs, kétszeres, árpa, zab járandóságnak együttes mennyiségét kell érteni“. Nem számítható tehát ide az egyéb járandóság még akkor sem, ha a kikötött tejjárandóságot, vagy készpénz-

fizetést, vagyis az u. n. fertálypénzt szintén gabonában kapja meg a gazdasági alkalmazott. Minthogy pedig az adott esetben a D. József gazdasági cseléd kihallgatásáról felvett jegyzőkönyv szerint úgy ő, mint H. Lajos cselédtársa konvenció címén mindössze 18 métermázsa gabonát kap, ennél fogva a panaszos ezen gazdasági cselédei a kereseti adó-átalány szempontjából nem a III-ik, hanem a II-ik adóosztályba sorozandók, tekintet nélkül arra, hogy a szegődményen (konvención) felül kapott egyéb járandóságok helyett is gabonát kapnak kézhez.

Bírósági végrehajtónak napidijakból és fuvardijakból befolyt bevételei a kereseti adó megállapításánál figyelmen kívül hagyandók. Kereseti adó alá eső bevételek azonban az' eljárási- és írásdíjak. (Közig. Bíróság 1471/1928 .sz.) A panaszosnak, mint bírósági végrehajtónak napidijakból és fuvardijakból befolyt bevételeit a m. kir. közigazgatási bíróság egészen figyelmen kívül hagyta a kereseti adóalap megállapításánál. Ezek a bevételek ugyanis a panaszosnak a foglalkozása folytatásával szükségképen járó kiadásai fedezésére szolgálnak és így adóköteles jövedelemnek nem tekinthetők. Ilyen jövedelmet tesznek az eljárási díjak s az azokkal egyező természetű és azért lényeg szerint ugyancsak eljárási díjnak tekintendő írásdíjak, amelyek összegét a panaszos (16,748.180 + 45,797.347) = 62,545.527 papirkoronában tüntette ki a kivetés alapjául elfogadott részletes kimutatásában. Ebből az összegből azonban levonandók azok a kiadási tételek, amelyek a napidijakból fedezendő kiadások keretén kívül esnek. Ezenkívül természetesen a fuvardijak sem vonhatók itt le. Levonható kiadásul a m. kir. közigazgatási bíróság elfogadta az irodahelyiség bérlete, fűtése, világítása, irodai kiadások és az irodai alkalmazottak díját. Ellenben az irodai felszerelés költségét a K. H. Ö. 13. §. (1) bekezdés 6. pontjára való tekintettel nem vonta le.

A könyvvizsgálat eredményének mérlegelése nem mellőzhető azért, mert a könyvvizsgálatot ugyanazon pénzügyi közegek foganatosították, akik az elsőfoku határozatot hozták. (Közig. Bíróság 2243/1927. sz.) Az adófelsőfokú bizottság az adózó fél kérelmére megtartott könyvvizsgálat eredményét azért mellőzte, illetve nem mérlegelte, mert a könyvvizsgálatot ugyanazon pénzügyi közegek foganatosították, akik az elsőfoku határozatot hozták. Az adófelsőfokú bizottságnak ez az álláspontja téves, mert könyvvizsgálatot minden pénzügyi közeg törvényesen foganatosíthat, — tekintet nélkül arra, hogy az adóztatásba befolyik — közvetlenül vagy sem. A könyvvizsgálat célja az, hogy az adózó fél valóságos jövedelme megállapíttassék.